

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МУКАЧІВСЬКА МІСЬКА РАДА
ЧЕРКАСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. Б.ХМЕЛЬНИЦЬКОГО
ЗАКАРПАТСЬКИЙ УГОРСЬКИЙ ІНСТИТУТ ІМ. ФЕРЕНЦА РАКОЦІ ІІ**

**СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ НАУКИ Й ОСВІТИ
В УМОВАХ ПОГЛИБЛЕННЯ
ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ**

**Збірник тез доповідей за матеріалами
VI Всеукраїнської науково-практичної конференції**

**Мукачево
13-14 травня 2021 року**

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
науково-технічною радою Мукачівського державного університету
(протокол № 4 від «12» травня 2021 р.)*

С 91

Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів : збірник тез доповідей за матеріалами VI Всеукраїнської науково-практичної конференції, 13-14 травня 2021 р., Мукачево / Ред.кол. : Т.Д.Щербан (гол.ред.) та ін. – Мукачево : Вид-во МДУ, 2021. – 572 с.

У збірнику представлено тези доповідей за матеріалами VI Всеукраїнської науково-практичної конференції «Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів». Учасниками конференції розглянуто проблеми та перспективи розвитку педагогічної освіти, психолого-педагогічні аспекти індивідуальної траєкторії професійного становлення особистості, сучасні орієнтири розвитку економіки, управління та інженерії, актуальні проблеми розвитку сфери обслуговування, туризму та збереження історико-культурної спадщини, тенденції розвитку сучасного суспільно-політичного та культурно-мистецького простору.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, аспірантів та студентів, які займаються науково-дослідною роботою.

Редакційна колегія:

Щербан Т.Д. – д-р психол. наук, професор (голова);

Гоблик В.В. – д-р екон. наук, професор;

Кобаль В.І. – канд. пед. наук, доцент;

Пігош В.А. – канд. екон. наук, доцент;

Максютова О.В. – провідний фахівець ВНТД.

Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікації.

господарській діяльності полягає у використанні можливостей машинного виробництва; 2) з 1980 по 2014 рр. - формування системи поглядів на сталий розвиток господарської діяльності в умовах впровадження та поширення високих технологій та відповідної їм техніки. На цьому етапі зміст цифрової трансформації у господарській діяльності полягає у використанні можливостей електроніки, робототехніки, промислових мереж; 3) з 2014-х р. і до сьогодні - формування моделей стійкого росту господарської діяльності в умовах впровадження та поширення цифрових інфраструктур в усі сфери підприємництва. На цьому етапі зміст цифрової трансформації у господарській діяльності полягає у використанні можливостей цифрових інфраструктур, промислових мереж у виробництві, обміні та переробленні благ.

На кожному з цих етапів зміст категорії сталого розвитку господарської діяльності, як базового концепту, трансформувався, розширювався за напрямками цифровізації.

Література

1. Піжук О. І. Цифровізація як зміна парадигми розвитку економічних систем / О.І. Піжук // Науковий вісник Ужгородського Університету, 2018. – Вис. 2(54). – С. 84-91.

УДК 338.1:631/635

ДЕМ'ЯН Я. Ю., БАЙСА В. П.,
Мукачівський державний університет

ІНСТИТУЦІЙНИЙ ЕТАП РОЗВИТКУ АГРАРНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ

Станом на теперішній час процес становлення інституційного механізму розвитку аграрного сектора в Україні практично завершився. Цей процес відбувався в наслідок здійснення аграрної та земельної реформ у кілька етапів починаючи з 1991 року, коли Україна здобула незалежність.

Етапи еволюції інституційного механізму аграрного сектору:

1. I етап охоплює час від 1991 р. до 2000 р. В цей період держава виступала основним ініціатором реформ, а обсяг виробництва сільськогосподарської продукції суттєво зменшився. Економічний спад даного етапу за оцінками експертів Світового банку був одним із найтриваліших та найважчих у Східній Європі;

2. II етап охоплює час від 2000 р. до 2008 р. Після 2000 р. було сформовано нормативно-правове забезпечення ринкового господарювання в аграрному секторі. Були створені умови для адаптації аграрного сектору економіки до функціонування в умовах членства України в СОТ. Окрім цього, було зупинено спад обсягів виробництва сільськогосподарської продукції, а сільське господарство перетворилося зі збиткового в прибуткове;

3. III етап охоплює час від 2014 р. по теперішній час. Третій етап характеризується процесами вторинної трансформації, що пояснюється набуттям певного досвіду, активізацією процесів міжнародної інтеграції

України, а також значним зовнішнім впливом, який здійснюється як у наслідок військових дій, так і через політико-правові та дипломатичні канали.

Прогнозування подальшого розвитку аграрного сектору економіки ускладнюється можливими інституційними змінами, оскільки кожен з можливих варіантів державної аграрної політики та інституційних змін стосується інтересів конкретних груп суб'єктів виробничої діяльності. Відповідно, різні політичні рішення можуть стимулювати або гальмувати їхню ініціативу, залучення інвестицій тощо [5].

Підвалинами потенціалу аграрного комплексу України є: родючі ґрунти, сприятливі кліматичні умови, працююче сільське населення, а також багатовіковий досвід пов'язаний з веденням агровиробництва.

Отже, можемо відзначити, що станом на теперішній час процес становлення інституційного механізму розвитку аграрного сектору в Україні практично завершився. Цей процес був тривалим і відбувався поетапно. Кожен етап відрізняється показниками ефективності аграрного сектору економіки та має певні особливості.

Наразі важко спрогнозувати розвиток аграрного сектору економіки та інституційних змін у зв'язку із фінансовою кризою, військовими діями та погіршенням рівня життя населення, що породжують значну невизначеність щодо майбутнього аграрного сектору України.

Також варто зазначити, що подальше підвищення врожайності та ефективності аграрного сектору економіки України можливе тільки в тому випадку, якщо державою будуть прийняті заходи, які будуть сприяти існуванню всіх галузей агропромислового комплексу.

Література

1. Бондаревська К. В Тенденції розвитку аграрного сектору економіки України / Бондаревська К.В. // Економіка АПК. - 2014. - № 11 - С. 36
2. Волошанюк Н. В. Аграрний сектор України: тенденції, суб'єкти, перспективи реформування / Н. В. Волошанюк, А. К. Сьомка // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Міжнародні економічні відносини та світове господарство. - 2017. - Вип. 13(1). - С. 45-49.
3. Лопатинський Ю. М. Кифяк В. І. Розвиток аграрного сектору національної економіки на інституційних засадах / Ю. М. Лопатинський, В. І. Кифяк. – Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2014. – С. 113 – 130.
4. Михайлов А. П. Сучасний стан та перспективи розвитку аграрного сектору економіки України / А. П. Михайлов. // Науковий вісник УМО. Серія : Економіка та управління. - 2016. - Вип. 1. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvumo_2016_1_9
5. Пугачов М. І. Аграрний сектор економіки України в умовах інституційних змін / М. І. Пугачов Економіка АПК. - 2017. - № 5. - С. 12-18.
6. Дем'ян Я.Ю. Аграрна сфера Закарпаття: інвестиційне забезпечення сталого розвитку: монографія / Я.Ю. Дем'ян. – Мукачево: РВВ МДУ, 2017. – 202 с.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>